



Pedagogisch Beleidsplan

Voorwoord

Kinderopvang: ouders vertrouwen hun dierbaarste 'bezit' toe aan professionele Pedagogisch medewerkers. Dit vertrouwen dat ouders stellen mag niet beschaamd worden. Ouders moeten de zekerheid hebben dat hun kind, als ze niet aanwezig zijn, in een geborgen en veilige omgeving met liefde en zorg door de Pedagogisch medewerkers wordt opgevangen. De kinderen moeten zich bij BSO Kunst en Kids thuis voelen, moeten kunnen terugvallen op een vertrouwde opvoeder en moeten vanuit die veilige omgeving de wereld om hen heen kunnen verkennen en leren omgaan met andere kinderen.

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen Pedagogisch medewerkers, kinderen en de ruimte waarin ze zich bevinden. Vaste Pedagogisch medewerkers in een groep, die zorgen voor een grote mate van continuïteit is een belangrijke factor. Kinderen kunnen zich zo hechten aan bepaalde personen, waarmee ze vertrouwd raken en waar ze zich veilig voelen. Een veilige kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen. Voor het maken van dit pedagogisch beleid is uitgegaan van de vier basisdoelen van de kinderopvang. De basisdoelen zijn geformuleerd aan de hand van de vraag wat kinderen nodig hebben voor hun welzijn en ontwikkeling, ook met het oog op hun latere functioneren. Deze basisdoelen zijn:

1. emotionele veiligheid
2. gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competenties
3. gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
4. waarden en normen 'cultuur'

Het pedagogisch beleidsplan geeft de visie op de ontwikkeling van het kind en op de opvoeding van kinderen, het geeft richtlijnen en werkwijzen weer over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen, waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen, gewaarborgd kan worden. Het plan dient echter ook om regelmatig na te denken over de wijze waarop we omgaan met kinderen binnen de BSO. Welke doelen streven we na en op welke wijze willen we die doelen nastreven? Door regelmatig hierover na te denken en met Pedagogisch medewerkers en ouders te discussiëren wordt de kwaliteit binnen de BSO gewaarborgd. Kwaliteit staat binnen onze BSO hoog in het vaandel.

Voorwoord

Hoofdstuk 1. Visie

- 1.1 Visie op het kind
- 1.2 Visie op de opvoeding
- 1.3 Visie op de pedagogisch medewerkers
- 1.4 Ons pedagogisch hoofddoel

Hoofdstuk 2. Emotionele Veiligheid

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Gehechtheidrelaties en mentorschap
- 2.3 Rust en regelmaat = vertrouwdheid, geborgenheid en veiligheid
- 2.4 Creëren van een goede sfeer = inrichting van de omgeving

Hoofdstuk 3. Ontwikkeling persoonlijke competenties

- 3.1 Inleiding
- 3.2 Cognitieve ontwikkeling
- 3.3 Emotionele ontwikkeling
- 3.4 Lichamelijke ontwikkeling
- 3.5 Zintuiglijke ontwikkeling

Hoofdstuk 4. Ontwikkeling sociale competenties

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Sociale ontwikkeling t.a.v. andere kinderen in subgroepen
- 4.3 Sociale ontwikkeling t.a.v. de (hele) groep
- 4.4 Sociale ontwikkeling t.a.v. volwassenen

Hoofdstuk 5. Waarden en normen 'cultuur'

- 5.1 Inleiding
- 5.2 Morele waarde
- 5.3 Ruimte geven en grenzen stellen

Hoofdstuk 6. Kinderopvangaspecten: de groep en het kind

- 6.1 Inleiding
- 6.2 Groep
 - 6.3a Sanitaire ruimte
 - 6.3b Buitenruimte
- 6.4 Het kind

Hoofdstuk 7. Kinderopvangaspecten: wennen, zorgen en problemen.

- 7.1 Inleiding
- 7.2 Wenbeleid
- 7.3 Structureel en incidenteel afnemen en ruilen van dagen
- 7.4 Zorgen en problemen
- 7.5 Meldcode

Hoofdstuk 8. Personeel, stage en beleid

- 8.1 Personeel
- 8.2 Stagebeleid
- 8.3 Beroepskracht-Kindratio
- 8.4 Risico inventarisatie veiligheid en gezondheid
- 8.5 VOG en continu screening
- 8.6 Vervoer

Afsluiting

Hoofdstuk 1. Visie

1.1 Visie op het kind

“Het kind staat bij ons centraal”

Ieder kind is uniek en heeft een eigen temperament en eigen persoonlijke kwaliteiten. Binnen BSO Kunst en Kids staat het kind als individu centraal. Ieder kind heeft het recht te zijn zoals het is en in geborgenheid, veiligheid en vertrouwde omgeving op te groeien tot een evenwichtig, harmonieus en zelfstandig individu. Elk kind maakt een ontwikkeling door in zijn eigen tempo. Hier krijgen de kinderen de tijd en ruimte voor.

1.2 Visie op de opvoeding

“Opvoeden is niet alleen uitleg, maar samen dingen doen”

Op de BSO komt een kind terecht in een andere situatie dan thuis. Het komt in een omgeving waar het te maken heeft met andere leeftijdsgenootjes, met volwassenen en met allerlei speel- en ontwikkelingsmogelijkheden. Er zullen bij ons andere regels gelden dan thuis. Ook zijn er andere gewoontes en gebruiken. Het individuele kind leert zich aan te passen aan de regels, die op de groep gehanteerd worden.

Het kind wordt serieus genomen in alles wat het doet. Op die manier krijgt het kind de kans om ervaringen op te doen, te leren en zich te ontwikkelen tot een zelfstandig en weerbaar mens. Voorwaarde om zich op een eigen en gezonde manier te kunnen ontwikkelen is dat het kind zich veilig en vertrouwd voelt binnen zijn leefomgeving. Doordat de opvang als co-opvoeder deze veiligheid en dit vertrouwen biedt, leert het kind dat zijn omgeving hem respecteert.

1.3 Visie op de pedagogisch medewerkers

“De pedagogisch medewerker gaat in haar handelen uit van het kind”

De pedagogisch medewerker handelt vanuit een professionele werkhouding ten opzichte van het kind en handelt niet uit eigen ervaringen, hoe verleidelijk dat ook is. De pedagogisch medewerker is zich bewust van haar pedagogisch handelen zoals afgesproken in dit beleid en heeft kennis van de ontwikkelingsfasen waarin de kinderen zich bevinden. De rol van de pedagogisch medewerker is essentieel en bestaat uit het geven van vertrouwen in het kunnen van de kinderen, het begeleiden van de kinderen in de aanpassing aan de groep en het bewaken van de individualiteit van ieder kind. De pedagogisch medewerker is zich bewust van haar voorbeeldfunctie. Bij BSO Kunst en Kids werken wij met gekwalificeerde pedagogisch medewerkers zowel gediplomeerd met PW3 als onderwijsassistent 4 maar ook met vrijwilligers welke voldoen aan de formatieve inzetbaarheid die hiervoor nodig is. De vrijwilligers zullen zich voornamelijk bezighouden met het vervoer van de kinderen van school naar de BSO, ook zullen zij zich bezighouden met het brengen van de kinderen naar en halen van diverse clubjes en sportverenigingen. Daan van Dalen is tevens vrijwilliger, hij houdt zich voornamelijk bezig met assisteren in activiteiten maar ook kleine klusjes. Met de oudercommissie is overlegd over het aannemen van Daan als vrijwilliger. De oudercommissie staat vierkant achter ons en Daan. De kinderen vinden het super dat Daan er is. De vrijwilligers zijn aanwezig bij het overleg voorafgaand aan de BSO-tijd, zij worden gesteund en gestuurd in hun taken. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers worden bijgestaan/ondersteund door stagiaires, te weten BOL-ers, die op de groep staan. In de praktijk gebeurt dit zelden of nooit, omdat wij de stagiaires te weinig uren kunnen bieden. Wel komen er zo nu en dan snuffelstagiaires en scholieren voor een maatschappelijke stage. Deze scholieren laten wij alleen helpen bij een activiteit en zij doen na de activiteit spelletjes met de kinderen, deze scholieren staan altijd naast voldoende pm-ers. Wij hanteren de beroepskracht-kind-ratio die in de Wet Kinderopvang te vinden is. Ook deze stagiaires zijn aanwezig bij het overleg voor de BSO-tijd, zodat zij weten wat wij van hun verwachten.

1.4 Pedagogisch doel

“Hoofddoel van pedagogisch handelen is het kind zo goed mogelijk te stimuleren en te begeleiden in zijn ontwikkeling zodat het kind kan opgroeien tot een harmonieus, evenwichtig en zelfstandig mens”.

Binnen BSO Kunst en Kids zien wij het als taak hiertoe een leefomgeving te creëren waar kinderen zich prettig voelen, vertrouwen krijgen in hun eigen mogelijkheden en zelfstandig kunnen zijn. Daarnaast zien wij het als onze taak kinderen te leren sociaal vaardig te zijn en respect te ontwikkelen voor zichzelf (oa keuzes kunnen maken) en anderen.

Hoofdstuk 2. Emotionele veiligheid

2.1 Inleiding

Veiligheid is een belangrijke basis om kinderen zich 'thuis' te laten voelen; waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn. Het bieden van een gevoel van veiligheid is belangrijk voor alle ontwikkelingen van het kind. Pas als een kind zich veilig en gehecht voelt is het in staat zich te ontwikkelen tot een zelfstandig persoon. Het kind wordt geleerd te vertrouwen op anderen en daardoor op zichzelf. Hieronder staat per basisbehoefte beschreven hoe er een veilig klimaat aan de kinderen wordt aangeboden. Wij zijn hierbij uitgegaan van de drie basisbehoeften om een veilig klimaat voor kinderen te creëren:

1. vaste en sensitieve (invoelende) verzorgers,
2. vertrouwdheid, geborgenheid
3. veiligheid en inrichting van de omgeving.

2.2 Gehechtheidrelaties en mentorschap

Bij BSO Kunst en Kids werken wij met zeven vaste gezichten, t.w. Kim, Carla, Femke en Janneke, de pedagogisch medewerkers, Esther, Daan en Nol als vrijwilligers. Jacqueline is onze vaste invalkracht. Alle kinderen hebben een eigen mentor. Deze mentor begeleidt de groep bij het eten en drinken en praat tijdens die rustperiode wat met de kinderen. Verder houdt de mentor haar kinderen in de groep goed in de gaten en let erop of het kind evt ergens mee zit en spreekt het kind dan aan. Femke is de mentor van groep 1, kinderen van 4,5 en 6 jaar. Janneke en Carla zijn samen mentor bij groep 2 (Janneke op dinsdag en donderdag) en Kim is de mentor bij de oudste kinderen; 8+.

Alle ouders hebben een mail ontvangen welke mentor aan hun kind of kinderen is toegewezen. Nieuwe ouders en kinderen horen bij het intakegesprek welke pm-er zijn/haar mentor zal zijn. De mentor bespreekt regelmatig informeel met de ouders over de ontwikkeling van hun kind op de BSO. De mentoren maken ook afspraken met ouders, om bij het ophalen, een formeel gesprek te kunnen voeren. Deze gesprekken zullen in de herfst plaatsvinden.

Wanneer er bijzonderheden zijn, als er bij ons iets opvalt wat betreft de ontwikkeling van een kind of als wij merken dat er problemen zijn met een kind dan wordt dat eerst besproken in het werkoverleg alvorens we de ouders eventueel adviseren ondersteuning te vragen bij een passende instantie. Wij bekijken dan in het overleg naar welke instantie wij de ouders het beste kunnen verwijzen, zie laatste blad van dit pedagogisch beleidsplan. Niet alleen vaste gezichten maar ook aandacht aan het kind geven is erg belangrijk.

Er wordt een band geschept met het kind, waarin de pedagogisch medewerker maar vooral de mentor voor het kind open staat en laat zien dat ieder kind belangrijk is voor haar. De kinderen met de pedagogisch medewerkers maar vooral de mentor vormen een groep, waarin ze samen dingen delen, waar voor elkaar wordt opgekomen, ieder met respect wordt behandeld en ieder kind op zijn eigen niveau aan deel neemt. Zo krijgt een kind het gevoel van geborgenheid. Pedagogisch medewerkers gaan in op de signaalvraag van het kind. Kinderen krijgen ook de mogelijkheid om samen met ons te bedenken wat leuk is op onze BSO, waar zij behoeften aan hebben.

2.3 Rust en regelmaat = structuur

Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar structuur op onze BSO. Dit gebeurt door rust te creëren en uit te stralen en zich aan de regels te houden. Regels zijn er mede voor de veiligheid en veiligheid geeft rust. Wij leren de kinderen omgaan met de regels zodat ze weten wat er wel en niet mag. Er is een vast (mid)dagprogramma = dagschema waar de groep zich aan houdt, zo weten kinderen precies hoe een (mid)dag verloopt en wat er op bepaalde tijden gebeurt en kunnen zich daar op voorbereiden of inspringen. Deze voorspelbaarheid geeft ook rust.

Dagschema vrijdag bestaat uit:

12.00-12:30 Ophalen van de kinderen van school. (1 pm-er haalt kinderen bij de Fransiscusschool te voet, 1 pm-er haalt kinderen van de Leiboom en Spelwert met een BSO-bus) Binnenkomst van de kinderen, jas en evt schoenen uitdoen/ophangen/handen wassen

12:30-13:00 Gezamenlijk aan tafel brood eten/handen wassen

13.00-15.30 Vrij spelen binnen of buiten/ activiteit/ workshop

15.00-15.30 Ophalen van kinderen van school

15.30-1600 Gezamenlijk aan tafel wat drinken, fruit en cracker/koekje eten/handen wassen. Kijken wat iedereen graag wil doen

16:00-17:30 Activiteit/ vrij spelen binnen/buiten /workshop of er op uit

17.30-18:30 Iets drinken/ vrij spelen/dag doornemen/ uiten van ideeën/ophalen van de kinderen door ouders/verzorgers

Op vrijdag zijn niet alle kinderen in hun stamgroep. Alle kinderen zitten in één groep en alleen Kim en Carla zijn dan aanwezig. De beroepskracht-kind-ratio wordt altijd in acht genomen. Alle ouders zijn op de hoogte indien hun kind niet in zijn/haar stamgroep verblijft en hebben daarvoor getekend.

Dagschema op ma/di/do/ bestaat uit:

15:00-15:30 Het ophalen van de kinderen van school (1 pm-er haalt de kinderen van de Fransiscusschool te voet, de vrijwilliger en een pm-er rijden met de BSO-bussen voor de Leiboom en de Spelwert, 1 pm-er blijft bij school (Leiboom en Spelwert), 1 pm-er vangt de kinderen uit de bussen bij de BSO.

Binnenkomst, jas en evt. schoenen uitdoen/ophangen/handen wassen, alle kinderen naar eigen groep

15:30-16:00 Gezamenlijk aan tafel wat drinken, fruit en een cracker, liga, rijstwafel eten/handen wassen

16:00-17:30 Activiteit/workshop of vrij spel binnen / buiten of erop uit

17:30-18:30 Iets drinken en vrij spel/dag doornemen/ideeën uiten / ophalen van de kinderen door ouders/verzorgers.

Na 16.00 uur verlaten de kinderen hun stamgroep en gaan zij in groepjes een activiteit doen waar zij voor gekozen hebben. Soms is dat op de BSO, soms is dat met zijn/haar eigen mentor, soms is dat in een danszaaltje in de Poortერი, in de gymzaal van de Fransiscusschool, soms is dat in een gemeentelijke speeltuin en soms is dat in het park achter de BSO, al of niet met eigen mentor of met een of twee van de andere pm-ers. Activiteiten duren doorgaans tot 17.00/17.30 uur. Na die tijd spelen de kinderen binnen op de BSO of op speelplein bij de BSO, daarbij is altijd een pm-er aanwezig. Alle ouders weten dat hun kind na 16.00 uur zijn/haar stamgroep verlaat.

In de vakantie is het dagritme als volgt:

07:30-09:30 De kinderen worden gebracht en mogen binnen vrij spelen.

09:30-10:00 Handen wassen/Gezamenlijk met alle kinderen fruit eten en drinken/handen wassen

10:00 –12:30 Groepsactiviteit, vrijspele binnen/ buiten . Vaak maken we een uistapje, met de BSO-bussen, dit wordt altijd met de ouders gecommuniceerd.

12:30-13:00 Handen wassen/gezamenlijk brood eten

13:00-13:30 Rustig vrij spelen/ rust moment voor de kinderen die dat nodig hebben of graag willen dmv lezen , rustig aan tafel of evt soms een klein filmje

13:30-15:30 Activiteit/ vrij spelen binnen /buiten/ workshop of er op uit

15:30-16:00 Handen wassen/gezamenlijk iets drinken en fruit en cracker eten/handen wassen

16.00-17.30 Vrij spelen binnen of buiten/acopruimen

17:30-18:30 Handen wassen/gezamenlijk iets drinken /dag afsluiten /ideeën uiten.

In de vakantie gaan wij soms ook gehele dagen weg, dan passen wij de planning op het uitje of de activiteit aan.

In de vakantie zijn niet alle kinderen in hun stamgroep. Alle kinderen zitten in één groep, meestal is Kim of Carla aanwezig, soms zijn Kim en Carla aanwezig. Een enkele keer is Femke of Janneke in de vakantie aanwezig. Alle ouders zijn op de hoogte indien hun kind niet in zijn/haar stamgroep verblijft en hebben daarvoor getekend. De beroepskracht-kind-ratio wordt altijd in acht genomen.

2.4 Creëren van een goede sfeer

Het creëren van een goede sfeer op de groep is belangrijk. Kinderen voelen zich dan op hun gemak en zijn zo het beste in staat zich te ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers creëren een goede sfeer door bewust met de kinderen bezig te zijn. Dit gebeurt onder andere door leuke activiteiten te doen met de kinderen en te zorgen voor verrassingen.

We creëren een rustig moment om kinderen de gelegenheid te geven even tot zichzelf te komen. Kinderen mogen zelf meedenken in de indeling van onze BSO, we staan open voor ideeën. De oudste kinderen (8+) mogen zich na overleg met een pm-er terugtrekken in de chill-ruimte. Daar kunnen zij rustig een boekje lezen of een spelletje doen op de Nintendo, kinderen spelen niet op het internet, dat gebeurt alleen bij uitzondering, na toestemming en indien pm-er een oogje in het zeil kan houden daarop.

Wanneer de kinderen in de middag uit school komen dan kunnen ze na het handen wassen aan tafel gaan en gezamenlijk eten en daarna een activiteit uitvoeren, ook is het natuurlijk mogelijk dat de kinderen op de BSO hun huiswerk maken.

Ook wordt er een goede sfeer gecreëerd doordat pedagogisch medewerkers zichzelf zijn, hun positieve uitstraling, vrolijkheid en enthousiasme brengen ze over op de kinderen. Ook is er een goede samenwerking tussen de pedagogisch medewerkers. Ze nemen de kinderen serieus, laten ze in hun waarde en zijn er voor de kinderen, want de kinderen zijn voor de pedagogisch medewerkers mensjes die veel liefde en geborgenheid nodig hebben. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen zelf kiezen aan welke activiteit ze mee willen doen (worden hierin gestimuleerd) of dat de kinderen liever iets anders gaan doen. Oudere kinderen gaan soms namelijk liever iets anders doen dan de wat jongere kinderen. De kinderen worden hier vrij in gelaten, om zich te kunnen ontwikkelen op hun eigen niveau. Maar we stimuleren de kinderen wel om mee te doen.

Samen leuke dingen doen met de kinderen, samen te spelen en samen met de kinderen bezig te zijn met activiteiten, laten de pedagogisch medewerkers zien dat zij het leuk en gezellig vinden om gezamenlijk met de kinderen bezig te zijn. Ook geven de pedagogisch medewerkers positieve aandacht, zodat het zelfvertrouwen van het kind groeit. Luisteren naar de kinderen . Inspelen op de interesses van het kind.

Kinderen hebben op hun eigen niveau invloed op de inrichting. Dit creëren wij door knutsels die de kinderen zelf hebben gemaakt, in de groepen te hangen en door materialen in de groep te plaatsen die kinderen leuk en mooi vinden.

Wat betekent dit allemaal in de praktijk?

De pedagogisch medewerkers hebben een positieve grondhouding en gaan uit van de mogelijkheid van het kind zelf. Zij waarderen het kind in zijn/haar prestaties en hebben respect voor de eigen mening en zelfstandigheid van het kind. Altijd een luisterend oor bieden.

kinderen krijgen een compliment als ze hun best ergens voor doen.

Het kind mag eigen keuzes maken: 'waar wil ik mee spelen?' en 'wat wil ik op mijn brood?'. Als een kind een keer niet mee wil doen aan een groepsactiviteit kan dat ook (kinderen kunnen ook individueel spelletjes doen). Kinderen mogen bij ons meedenken op de BSO, de activiteiten proberen we aan te laten sluiten bij hobby en interesse

Pedagogisch medewerkers leren de kinderen om te helpen bij het uitvoeren van taken in de groep, zoals het opruimen van speelgoed of het dekken van de tafel.

Een kind wordt gestimuleerd zelf zijn/haar 'probleempjes' op te lossen. Als dat niet lukt dan kan de pedagogisch medewerker het kind helpen zich duidelijk te maken bv. door tegen het kind te zeggen: 'Zeg maar dat je dat niet leuk vindt'.

Hoofdstuk 3. Ontwikkeling persoonlijke competenties

3.1 Inleiding

Met het ontwikkelen van persoonlijke competenties wordt het ontwikkelen van persoonskenmerken bedoeld, zoals: veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit die kinderen in staat stellen om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken. Kinderen ontwikkelen zich spelenderwijs. Kinderen zijn van nature gericht op het onderzoeken van hun omgeving en op het communiceren met anderen. Het is belangrijk deze vaardigheden te voeden en te stimuleren, om een kind te helpen bij zijn/haar ontwikkeling. Kinderen spelen uit zichzelf. Juist door het creëren van omstandigheden komt het kind tot een beter en gevarieerder spel. Belangstellende pedagogisch medewerkers, goed speelgoed, het zorgt er allemaal voor dat een kind de kans krijgt zich optimaal te ontwikkelen.

Hieronder wordt in verschillende paragrafen uitgelegd hoe dit gevoed en gestimuleerd wordt, aan de hand van verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind.

3.2 Cognitieve ontwikkeling

Kinderen verkrijgen in toenemende mate inzicht in de wereld om hen heen. Dit begint al met het herkennen en onderscheiden van voorwerpen en gebeurtenissen. Later leren kinderen onder meer verbanden leggen en onderscheid maken tussen fantasie en werkelijkheid. Het leven is voor een kind een grote ontdekkingsreis. Voortdurend leert een kind nieuwe dingen en dat begint al heel jong. Om nieuwe dingen te leren, moet je nieuwsgierig zijn. Kinderen zijn van nature nieuwsgierig. Al spelend ontwikkelen kinderen hun verstand. In een ongelofelijk tempo leren ze iedere dag iets nieuws.

In de BSO waar veel stimulans/prikkels voor het kind aanwezig zijn komt de cognitieve ontwikkeling van het kind bijna automatisch op gang. De BSO biedt de kinderen geschikt materiaal aan om spelenderwijs allerlei ervaringen op te doen. Materiaal zoals ballen, kleurkrijt, bellenblazen, badminton en vrije speelmogelijkheden. Het is belangrijk kinderen de kans te geven nieuwe kennis en vaardigheden te ontdekken.

Kinderen leren ook van elkaar, door hun onderlinge verschillen kunnen ze elkaar verrijken.

Er worden verschillende soorten activiteiten aangeboden, zoals knutselactiviteiten, kookactiviteiten, fantasiespelen, workshops op het gebied van dansen, toneel, muziek en koken, denkspelletjes en actieve activiteiten. Deze activiteiten en materialen die hiervoor gebruikt worden, sluiten aan op de leeftijd van het kind. De pedagogisch medewerkers laten de kleinste kinderen ook zoveel mogelijk deelnemen aan activiteiten. Ze worden bij de activiteit betrokken door ze erbij te laten zitten en op hun eigen niveau deel te laten nemen.

Wij springen in op het ontwikkelen van de cognitieve ontwikkeling van het kind, door hetgeen wat we doen te benoemen, aanwijzen, vertellen, voordoen, laten herhalen, sturen, het kind zelf dingen te laten doen en het prijzen van het kind. De Nederlandse taal is hierbij de voertaal.

De bekende feestdagen als Sint Maarten, Sinterklaas, Kerstmis en Pasen worden gezamenlijk gevierd en geven aanleiding tot creatieve groepsactiviteiten en/of een feestelijke maaltijd. Ook maken wij uitstapjes en bieden wij de kinderen regelmatig een workshop aan; dansen, basketbal, zingen, boksen enz.

3.3 Emotionele ontwikkeling

Een kind is in staat zich te ontwikkelen als het lekker in zijn vel zit en ook de gelegenheid krijgt zich te uiten, om zichzelf te kunnen zijn. Het individuele kind is belangrijk, alle gevoelens zijn belangrijk en worden erkend. Het kind mag bij ons genieten, lachen, huilen, boos, jaloers en verdrietig zijn. Deze gevoelens zal het kind vaker in zijn leven tegen komen. Maar omdat hij ze spelend heel vaak meemaakt, kan hij er steeds beter mee omgaan. De pedagogisch medewerkers hebben begrip voor de emoties van het kind.

Pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld, zij uiten zelf hun gevoelens en laten de kinderen zien hoe zij dat oplossen. Ze uiten blijheid en verdriet, of wanneer iets niet mag hoe ze hier mee omgaan.

De pedagogisch medewerkers leven zich in de beleefwereld van het kind in en bieden het kind de ruimte om zijn/haar gevoelens te uiten. Kinderen krijgen hier de ruimte en tijd voor. Er wordt een sfeer van veiligheid en geborgenheid geboden waarin het kind zich vrij voelt te uiten. Op het einde van de dag nemen we de dag nog even door, kinderen kunnen aangeven wat ze wel / niet leuk vonden en komen met ideeën.

Het kind wordt gestimuleerd zich te uiten als we zien dat het daar moeite mee heeft. Dit doen de pedagogisch medewerkers door op het kind te reageren als ze zien dat het kind zijn of haar gevoelens kwijt wil.

Zo geven de pedagogisch medewerkers het kind de aandacht die het nodig kan hebben zijn of haar gevoelens te uiten.

Samen met de kinderen wordt er ook over die emoties gepraat. Het kind leert zo steeds meer over zijn eigen gevoelens en de gevoelens van anderen. Dit proces wordt begeleid en biedt zo voorwaarden voor een optimale ontwikkeling. Spelenderwijs worden de kinderen geleerd hun emoties te begrijpen. Samen spelen met andere kinderen en rekening houden met elkaar wordt steeds gemakkelijker.

3.4 Lichamelijke ontwikkeling (motorische ontwikkeling)

Elk kind maakt zijn eigen lichamelijke ontwikkeling door. Bij dit proces wordt erop gelet of de ontwikkeling goed verloopt.

De kinderen krijgen zoveel mogelijk de kans om iets zelf te doen. Als je het kind te weinig ruimte geeft om dingen zelf te doen, dan ontnem je het ook de kans om zijn of haar motorisch beperkingen te leren kennen. Het zelfvertrouwen van het kind wordt gestimuleerd door veel complimentjes te geven. Namelijk 'kinderen die denken dat ze iets niet kunnen, willen het ook niet proberen'. Maar juist door aanmoediging het wel alleen of samen met

een van de pedagogisch medewerkers te proberen. Zo kan het kind stap voor stap het zelfvertrouwen krijgen, om op een gegeven moment zelf op ontdekking te gaan.

Het groepsproces is bij deze ontwikkeling ook van groot belang. Kinderen leren van elkaar en worden door elkaar aangemoedigd. Jonge kinderen hebben de oudere kinderen als voorbeeld en willen ook graag hetzelfde kunnen/doen als deze oudere kinderen.

Bij de motorische ontwikkeling wordt onderscheid gemaakt tussen grove en fijne motoriek. Met een grove motoriek worden ontwikkelingen zoals lopen, fietsen, rennen, etc bedoeld. Dit wordt voor de kinderen mogelijk gemaakt tijdens het buiten spelen, spelen in de gymzaal of in de blauwe zaal in de Poortერი. Soms wordt stoeien onder begeleiding goedgekeurd. We spelen in de gymzaal niet met wandrek, touwen en ringen, de wettelijke hoogte waarop kinderen mogen spelen wordt aangehouden. De grove motoriek zijn de grote bewegingen die een kind maakt. Om de grove motoriek verder te stimuleren is er speelgoed aanwezig dat deze bewegingen uitlokt/aanmoedigt en wordt er gedanst met de kinderen. Ook is een buitenruimte heel belangrijk, hier kunnen de kinderen vrijuit rennen en spelen. Pedagogisch medewerkers gaan altijd mee naar buiten met de kinderen. Het liefst elke dag als het weer dat toe laat. Buiten is extra speelgoed voor het stimuleren van de grove motoriek. (speeltoestellen, ballen, hockeysticks etc.) . Alle nieuwe ontwikkelingen van elk kind worden zoveel mogelijk aangemoedigd en gestimuleerd, door enthousiast te reageren op nieuwe ontwikkelingen en door het kind te vertellen dat het zich goed ontwikkelt. (complimenten geven)

Onder fijne motoriek wordt verstaan de kleine, specifieke bewegingen die een kind maakt. Om de fijne motoriek te stimuleren worden er allerlei verschillende activiteiten aangeboden, zoals knutselen, rijgen met kralen, puzzels enz. Onder fijne motoriek worden de handelingen verstaan als iets vastpakken, tekenen, knopen vast- en losmaken, etc. bedoeld.

Tijdens groepsactiviteiten zoals knutselen en kleien doen de kleinste kinderen al zoveel mogelijk mee, om hun stap voor stap bekend te maken met allerlei verschillende activiteiten die hun fijne motoriek stimuleren. De pedagogisch medewerkers laten de kinderen steeds weer met elke activiteit op hun eigen niveau meedoen. Wij hebben een legotafel, playmobiltafel, zandtafel, airhockeytafel etc. Diverse spelen waarmee kinderen leren zichzelf beter ontwikkelen. Bij droog weer gaan we gezamenlijk naar buiten om spelactiviteiten te doen, balspelletjes, badminton, tennis, voetbal, hockey, spelletjes in het park etc.

3.5 Zintuiglijke ontwikkeling

Hoe kleiner kinderen zijn, hoe meer ze met hun zintuigen de wereld ervaren. Hier wordt zoveel mogelijk op ingespeeld, omdat de zintuiglijke ontwikkeling gezien wordt als een middel om contact met de kinderen te maken en om andere ontwikkelingsgebieden te stimuleren.

Kijken

De kinderen krijgen de hele dag door visuele prikkels. Er zijn activiteiten die gericht zijn dit te stimuleren. Zo wordt er aandacht besteed aan het omgaan met kleuren.

Met knutselactiviteiten benoemen we de kleuren die we gebruiken en laten we de kinderen zoveel mogelijk zelf een kleur kiezen.

Het speelgoed in de opvang is van verschillende vormen en materialen. Kinderen krijgen door het bekijken van dit materiaal visuele prikkels die hun andere ontwikkelingen stimuleren.

Luisteren

Kinderen horen verschillende geluiden. Samen met de kinderen worden de geluiden zoveel mogelijk geplaatst. Wij zingen, laten ze luisteren naar een CD, benoemen en beschrijven verschillende situaties en materialen en lezen verhalen voor.

Voelen

Er worden veel verschillende soorten materialen aangeboden zodat de kinderen deze leren herkennen en benoemen. Er is op de BSO van alles aanwezig, zoals speelgoed, zachte knuffels, zandbak, verschillende vormen, grote en kleine voorwerpen en natuurlijke voorwerpen die we in de verschillende seizoenen naar binnen halen of waar de kinderen buiten mee in aanraking komen.

Ook komen de kinderen in aanraking met warme en koude dingen, met natte en droge dingen.

Ruiken

Het stimuleren van het reukorgaan gaat meestal onbewust. Als er een ander luchtje wordt vernomen dan de gewone lucht, dan wordt dit benoemd. Kinderen ruiken dat andere luchtje ook en horen vaak onbewust waar het luchtje naar ruikt. Af en toe laten pedagogisch medewerkers de kinderen verschillende dingen ruiken om het reukorgaan te stimuleren.

Als we bijvoorbeeld iets eten met een geurtje, laten wij de kinderen de geur ervaren, zodat ze erachter komen welk geurtje bij welk soort etenswaar hoort.

Proeven

Het zintuig smaak wordt gestimuleerd door bijvoorbeeld de verschillende soorten beleg, het fruit en de verschillende traktaties die de kinderen af en toe krijgen.

De kinderen krijgen afwisseling in het eten en krijgen af en toe met nieuwe dingen te maken. De kinderen krijgen gevarieerd broodbeleg en fruit. Zo leren ze voor zichzelf wat ze niet lekker en wat ze wel lekker vinden. Ook door het benoemen van de smaak van verschillende soorten eten, leren de kinderen wat zoet, zout, hartig, bitter en zuur is.

Hoofdstuk 4. Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.

4.1 Inleiding

Communicatie zowel non-verbaal als verbaal, is het middel tot het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Op de buitenschoolse opvang komen kinderen al vanaf het begin dat ze hier zijn in aanraking met pedagogisch medewerkers en andere kinderen. Er wordt een veilige en vertrouwde omgeving aangeboden waarin de kinderen de gelegenheid krijgen banden op te bouwen met de pedagogisch medewerkers en de kinderen. (zie hoofdstuk Veiligheid)

4.2 Sociale vaardigheden t.a.v. andere kinderen

Binnen de groep hebben kinderen de mogelijkheid individuele relaties aan te gaan met andere kinderen. Kinderen leren zo dat het fijn is om samen te spelen, te delen, te helpen en rekening te houden met de ander en zorg te dragen voor elkaar. Individuele relaties kunnen leiden tot vriendschappen. De pedagogische medewerker geeft de kinderen de ruimte om vriendschappen aan te gaan en te onderhouden.

Door kinderen hun eigen problemen en conflicten te laten oplossen wordt een kind zelfstandig. Een kind leert zo voor zichzelf op te komen en verantwoordelijkheid te dragen voor zijn acties. Het is belangrijk dat na een conflict getracht wordt het 'weer goed te maken'.

Kinderen leren zelf keuzes te maken ten opzichte van het speelgoed dat zij kiezen en met wie zij gaan spelen. De kinderen worden nooit gedwongen iets te doen wat zij niet willen. Wel wordt het kind gestimuleerd om iets wel te doen. Als het kind geen zin heeft om te spelen en het graag de pedagogisch medewerkers wil helpen, mag het kind helpen met huishoudelijke taken of organisatorische taken. Dit is vaak een grote verrijking voor het kind.

4.3 Sociale vaardigheden t.a.v. van de hele groep

In groepsverband leren kinderen te wachten op hun beurt en rekening te houden met elkaar. Belangrijk is 'samen spelen, samen delen'. Dit wordt uitgelegd aan de kinderen en het goede voorbeeld wordt gegeven.

Er wordt de tijd genomen om met de hele groep aan tafel te gaan zitten en samen een activiteit te doen, feestjes te vieren etc. Hierin wordt de hele groep kinderen betrokken en krijgen de kinderen de gelegenheid samen dingen te doen, elkaar te helpen en elkaar te leren kennen. Zo leren de grotere kinderen rekening te houden met de kleinere kinderen en krijgen de kleinste kinderen prikkels die hun band met de andere kinderen vergroot.

Wij laten de kinderen ons helpen met het opruimen van het speelgoed op de groep. Niet alle kinderen kunnen dit even goed, maar door allemaal te helpen, leren de kinderen van elkaar wat opruimen is. We proberen ze te stimuleren door kleine taakjes te geven. Zoals: "wil je deze auto in de kast opruimen, wil je de pop in het bedje doen" enz.

Het is dan ook belangrijk dat de kinderen met het opruimen elkaar gaan helpen, ook als ze met bepaald speelgoed niet hebben gespeeld. De pedagogisch medewerkers leggen uit aan de kinderen dat hun hulp door hen gewaardeerd wordt.

4.4. Sociale vaardigheden t.a.v. volwassenen

De kinderen ontwikkelen een relatie met de pedagogisch medewerkers en krijgen zo de mogelijkheid om hun sociale vaardigheden t.a.v. volwassenen te ontwikkelen. De pedagogisch medewerker gaat een relatie aan waarin het kind zich vertrouwd en veilig voelt. Het kind krijgt zo het gevoel gewaardeerd te worden en durft met zijn of haar problemen bij de pedagogisch medewerker/mentor te komen. Ook leren de kinderen zo omgaan met regels en afspraken die gemaakt worden.

Wij vertellen het kind dat als een van ons als pedagogisch medewerker met een ouder staat te praten, ze niet mogen storen, maar even met hun vraag of verhaal naar de andere pedagogisch medewerker toe moet gaan of even moet wachten.

Hoofdstuk 5. Waarden en normen 'cultuur'

5.1 Inleiding

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Waarden en normen staan sterk onder invloed van de cultuur en tijd. Door opvoeding, onderwijs en geloof of levensbeschouwing van mens tot mens en van generatie tot generatie worden waarden en normen doorgegeven.

Naast de waarden en normen die kinderen van huis uit meekrijgen, komen ze in aanraking met de waarden en normen van de buitenschoolse opvang. Die zullen hier en daar afwijken van wat ze thuis gewend zijn. Zolang duidelijk is waar welke normen en waarden gelden en waarom, is dit voor kinderen niet verwarrend. In onze multiculturele samenleving kan het voor kinderen een verrijking zijn in aanraking te komen met verschillende normen en waarden.

Hieronder wordt beschreven hoe er binnen BSO Kunst en Kids wordt omgegaan met waarden en normen.

5.2 Morele waarde

Morele waarden zijn waarden die blijken uit gedrag bij handelingen. Het zijn kwaliteiten waarop we ons richten voor een goede en gelukkige samenleving. Morele waarden breng je bij door het kind deel te laten nemen aan het

leven: door zelf dingen te laten doen is het in staat moreel te handelen. Kinderen leren dit door samen met anderen activiteiten en ervaringen op te doen, kinderen mee te laten doen in de menselijke maatschappij. Een kind vanaf ongeveer vier jaar krijgt door zelf dingen te doen zelfvertrouwen, invoelend vermogen en beheersing. Dit heeft een kind nodig om zichzelf te ontwikkelen tot een persoon met een eigen identiteit. De pedagogisch medewerkers springen hierop in door in hun handelen te doen of het kind alles al kan. We helpen de kinderen met allerlei handelingen maar laten het zoveel mogelijk meewerken. Intussen praten ze met het kind hoe je een bepaalde handeling doet en wat het kind aan zijn handelen moet veranderen om het zelf te kunnen doen. Zij geven de kinderen aanwijzingen en correcties bij het handelen om de morele waarden aan een kind over te brengen.

Deze situatie wordt gecreëerd doordat de pedagogisch medewerkers zelf goede gewoontes laten zien en ieder kind liefde en aandacht geven, maar ook door structuur en regelmaat aan te bieden en te reageren op handelingen die kinderen verrichten.

Ook leer je morele waarden aan door kinderen zelf activiteiten of handelingen te laten kiezen. Dit wordt aangeboden d.m.v. het aanbieden van meerdere activiteiten op een bepaald tijdstip en de kinderen zelf een keuze te laten maken welke activiteit of handeling ze willen gaan doen. Dit is een extra kans om zich te ontwikkelen tot een persoon met een eigen identiteit.

Bij ons op de BSO hanteren we huisregels waaraan kinderen zich moeten houden:

- altijd elkaar respecteren en niet discrimineren,
- als er iets gebeurt kom dan altijd bij de pedagogisch medewerker,
- niet schelden en vechten,
- niet rennen in de BSO-ruimte
- niet in kasten op tafels en stoelen klimmen,
- na het spelen met speelgoed altijd alles netjes opruimen en we gooien niet met speelgoed,
- al het speelgoed blijft in de BSO-ruimte
- we gaan met z'n allen aan en van tafel, kinderen mogen niet, zonder het tegen een pedagogisch medewerkster te zeggen, van de BSO-ruimte af om bijvoorbeeld naar het toilet te gaan, alle kinderen blijven op de groep tenzij hier toestemming voor gegeven is.
- als er iets stuk is altijd aan de leiding geven,
- Handen wassen na toilet bezoek
- In de bus zitten we in de gordel en indien nodig op een verhoger
- Op het speelplein naar de BSO-ruimte blijven we binnen de afgesproken ruimte
- Alle kinderen jonger dan 8 jaar gaan naar het toilet beneden en gaan dus nooit de trap op

5.3 Ruimte geven en grenzen stellen.

Door middel van belonen wordt zoveel mogelijk het positieve gedrag van de kinderen benadrukt. Dit gebeurt bijvoorbeeld als een kind netjes eet, als de kinderen lief spelen en/of als de kinderen helpen met opruimen. Een kind moet leren om op een adequate wijze uiting te geven aan zijn/haar emoties. Alle emoties worden geaccepteerd, maar niet alle uitingsvormen of gedragingen.

Corrigeren van het gedrag moet een gevolg van een handeling zijn. Als een kind niet luistert naar de regels, terwijl deze al meerdere malen zijn uitgelegd, dan wordt er door een pedagogisch medewerker ingegrepen. Het kind wordt even apart gezet (bijv. op een stoel in de groep) en wordt verteld waarom dit gedrag niet kan. Wij leggen uit waarom dit gedrag niet kan en wat wij ervan vinden.

Op deze manier raakt het kind bewust van zijn gedrag en waarom het niet acceptabel is. Ook krijgt het kind het besef dat zijn/haar gedrag voor anderen niet leuk is. Na de uitleg/correctie volgt wel altijd een goedmaking. De pedagogisch medewerker vraagt aan het kind of het weer fijn kan spelen, zonder de regels te overtreden of laat het kind sorry zeggen tegen degene die hij pijn gedaan heeft.

Wanneer een kind niet door heeft dat het iets fout doet, wordt kort uitgelegd waarom dat gedrag niet kan. De pedagogische medewerker corrigeert de kinderen en biedt eventueel andere activiteiten aan. Een andere manier van corrigeren is de toon van het praten, stemverheffing en het kind aankijken. Deze vorm werkt goed bij kinderen die de grenzen aan het verkennen zijn. Zij kijken veel naar de pedagogisch medewerkers en de pedagogisch medewerker kan met haar stem en gezichtuitdrukking aangeven of iets goed is of dat iets niet mag. De pedagogisch medewerker die een kind heeft gecorrigeerd, is ook degene die zorgt dat het weer goed gemaakt wordt, dit is om het kind duidelijkheid te geven en het gesprek met een positief resultaat af te ronden.

Hoofdstuk 6. Kinderopvangaspecten: de groep en het kind

6.1 Inleiding

Op de buitenschoolse opvang worden maximaal 42 kinderen opgevangen met een leeftijdsopbouw 4 tot 13 jaar. (Bij wijze van uitzondering kan het voorkomen dat er kinderen op de BSO aanwezig zijn die nog 4 jaar moeten worden, 3,5 jaar of ouder, dan wordt de beroepskracht-kindratio daarop aangepast)

De buitenschoolse opvang Kunst en Kids bestaat uit één groep op vrijdag en op maandag, dinsdag en donderdag uit drie groepen en is gelegen in het theatergebouw. In dat theatergebouw zijn eveneens de muziekschool, een dansschool, een handwerkgroep, de theatergroep, een filmzaal en een restaurant gevestigd. Binnen de Poorterij wordt samenwerking tussen de gebruikers gestimuleerd. Wij zullen daar dan ook uitvoerig

aan meewerken. De kinderen zullen bij een workshop regelmatig de stamgroep verlaten. Bij een workshop zal altijd een pm-er aanwezig zijn.

Op de BSO wordt gewerkt met voldoende pm'ers conform de beroepskracht-kind ratio. Wij houden ons ten aller tijde aan het BKR.

Voor de buitenschoolse opvang is er 1 pedagogisch medewerker op max. 11 kinderen van 4 tot 13 jaar. Als er meer dan 11 kinderen aanwezig zijn, worden 2 pedagogisch medewerkers ingezet. Als er meer dan 22 kinderen aanwezig zijn, in een ruimte, dan is de groep verdeeld in twee groepen. Deze groepen zitten per groep aan een tafel.

In de praktijk ziet dat er als volgt uit:

De kinderen zijn ingedeeld in drie groepen, de groepen 1, 2 en 3 zitten rondom de balie/kinderkookbar groep 3 zit bij de chill-ruimte. In groep 1 zitten maximaal 10 van de jongste kinderen; (4,5,6 jaar). In groep 2 en 3 zitten maximaal 22 van de iets oudere kinderen (6, 7, 8 jaar). In groep 4 zitten maximaal 12 van alleen 8+ kinderen. Maandag; 25 – 30 kinderen, aanwezig Kim (gr.4), Carla (gr.2), Femke (gr 1.), vrijwilliger Nol. Alle pm-ers zijn hele middag op de groep/bezig met activiteiten, Nol helpt bij het uit school halen en brengt kinderen naar sportclubs. Dinsdag: 40 – 42 kinderen, aanwezig Kim (gr.4), Janneke en Carla (gr.2 en 3), Femke (gr.1), vrijwilliger Esther. Alle pm-ers zijn hele middag op de groep/bezig met activiteiten, Esther helpt bij het uit school halen brengt kinderen naar sportclubs.

Donderdag; 40 – 42 kinderen, aanwezig Kim (gr.4), Janneke en Carla (gr. 2 en 3), Femke (gr.1), vrijwilliger Nol. Kim, Janneke en Femke zijn de hele middag op de groep/bezig met activiteiten, Carla brengt kinderen naar de sportclubs en is van 16.45 tot 16.55 uur maar maximaal 15 minuten van de groep af. Nol helpt bij het uit school halen.

Vrijdag: 15 – 20 kinderen, aanwezig Kim en Carla. Kim of Carla haalt om 15.00 uur twee kinderen uit school en is dan maximaal 15 minuten van de groep af. Op vrijdag zitten niet alle kinderen in hun basisgroep omdat alle kinderen in één groep zitten. Ouders zijn op de hoogte en hebben hiervoor getekend.

Ook tijdens de activiteit kan het zijn dat de kinderen de basisgroep verlaten. Zij gaan dan onder leiding van de eigen mentor of met een andere pm-er aan de activiteit deelnemen. Dat kan zijn in het danszaaltje in de Poorteriej of een door de BSO gehuurde gymzaal van de Franciscusschool, bij mooier weer maken we gebruik van een van de speeltuinen in Zaltbommel of van het park.

6.2 Groep

De BSO-ruimtes zijn kindvriendelijk ingericht. Tijdens de inrichting wordt er op de leeftijd van de kinderen gelet. In de speelgoedkasten en speelhoeken ligt speelgoed wat ze zelf kunnen pakken en zelf mee aan de gang kunnen gaan. Bij de aankleding van de ruimte wordt er gelet op gezelligheid, uitdaging en op het feit dat de BSO een Cultuur-BSO is.

6.3.a Sanitaire ruimte

Een toiletzit op de gang, het toilet voor de kinderen van 8 jaar en ouder is boven. Zij mogen ook gebruik maken van het toilet beneden.

6.3.b Buitenruimte

Onze buitenspeelplaats zit naast de BSO, wij maken in de praktijk ook vaak gebruik van de nabij gelegen speeltuin (naast stadskasteel). In deze openbare speeltuin zijn diverse speelmogelijkheden en er is een grasveld waar de kinderen diverse spelen kunnen doen. De BSO ligt aan het park dus ook daar zijn mogelijkheden genoeg. Struinen door de uiterwaarden kan ook.

6.4 Het kind

Het stimuleren van een kind binnen de groep gebeurt spelenderwijs. Dit doen we door de kleintjes bij verschillende activiteiten zoals zingen en voorlezen te betrekken. Kinderen die kunnen lezen mogen ook voorlezen aan de jongere kinderen.

Met voorlezen gaan we bij de kinderen op het kleed of de bank zitten. De kinderen kunnen zo op schoot en/of naast ons komen zitten, zodat ze de plaatjes in het boek goed kunnen zien.

De oudere kinderen worden gestimuleerd door op allerlei ontwikkelingsgebieden activiteiten aan te bieden en bij het uitvoeren van de activiteiten het kind te stimuleren door zelf mee te doen en zelf enthousiast te zijn over de activiteit. De kinderen krijgen duidelijkheid over wat wel en wat niet kan. Dit door een goede wisselwerking te hebben tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen en duidelijke regels op de groep te hebben die bij de kinderen en pedagogisch medewerkers bekend zijn.

Tijdens vakantieperioden worden er uitstapjes met de kinderen georganiseerd, samen naar de dierentuin, speeltuin of samen naar een museum gaan, het kan van alles zijn. Deze dagen worden ruim van te voren met de ouders gecommuniceerd over hoe deze dagen precies ingepland worden.

Hoofdstuk 7. Kinderopvangaspecten: wennen, zorgen en problemen.

7.1 Inleiding

Op de BSO komen nieuwe kinderen binnen en verlaten kinderen de opvang. Elk kind is weer anders en heeft andere ervaringen. Ieder kind is uniek en maakt zijn eigen ontwikkeling door. Dit zie je ook op de BSO. Elk kind gaat weer anders met een bepaalde ervaring om en uit zijn gevoelens op een andere manier. Daar kunnen wij op inspelen door elk kind als een individueel persoon te zien en ons aan te passen aan de ontwikkeling van het kind.

7.2 Wenbeleid

Doel

Doel van het wenbeleid is om het kind de gelegenheid te bieden vertrouwd te worden met de nieuwe situatie en een veilige plek op de groep te leren vinden, zodat het kind zich prettig gaat voelen binnen de BSO en van daaruit zich kan gaan ontwikkelen. Daarom vinden wij het ook erg belangrijk dat kinderen meedenken en hun ideeën uiten.

Visie

Een goede wenperiode kan een belangrijke rol spelen in het ontstaan van een veilige basis voor het kind. Veiligheid (zowel mentaal als fysiek) is één van de basisbegrippen binnen het pedagogisch beleid van onze BSO. De rol van de pedagogisch medewerkster is belangrijk voor het veilig voelen en hechten. In een opvoedingssituatie is het kind voor zijn gevoel van welbevinden afhankelijk van een beperkt aantal mensen. Een emotionele band met een volwassene is nodig om zich pas echt veilig te kunnen voelen. Van belang is dat de volwassene invoelend reageert, ontvankelijk is voor signalen van het kind, emotioneel ondersteunt en het kind de ruimte geeft. Op deze manier ontwikkelt het kind basisvertrouwen, ontstaat er een emotionele band en het beseft dat er altijd iemand is op wie het kind kan terugvallen, hetgeen een voorwaarde is voor een optimale ontwikkeling.

Werkwijze

Voorafgaand aan de BSO wordt er een wendatum tijdens het intakegesprek gepland; de pedagogisch medewerkster bepaalt met de ouder/verzorger en het kind samen welke dag het kind het beste kan komen wennen op de groep.

Tijdens het intakegesprek kan het kind alvast samen met de ouder(s)/verzorgers kennis maken met de pedagogisch medewerker en krijgt een rondleiding en mag het kind eventjes gaan spelen op de BSO of deelnemen aan de aangeboden activiteit. Het kennismakingsgesprek vindt enkele weken voor de definitieve start plaats. Dit is de eerste stap in het wenproces.

Extra zorg

Het kan mogelijk zijn dat er extra zorg rondom na het wennen nodig is. In alle gevallen waarin extra zorg nodig is, kiest onze BSO nadrukkelijk voor maatwerk. Uitgangspunt is altijd dat de opvang die onze BSO biedt verantwoord is voor het kind en de groep. Samen met het kind en de ouders wordt gezocht naar mogelijke oplossingen. Door deze werkwijze hopen we ons doel te bereiken, zodat de kinderen een prettige tijd hebben binnen BSO Kunst en Kids.

7.3 Structureel en incidenteel afnemen van extra dagen en ruilen van opvangdagen

Het kan zijn dat ouders incidenteel of structureel een extra dag(deel) willen afnemen welke buiten de vaste contracturen valt. Dit is alleen mogelijk wanneer de maximale groepsgrootte het toelaat om een kind te plaatsen. Verzoeken voor ruilen en extra dagen/dagdelen dienen schriftelijk aangevraagd en bevestigd te worden. Voorwaarden bij incidenteel en structureel afnemen van extra dag(deel) of bij ruilen:

- Feestdagen worden niet geruild
- Er vindt afstemming plaats met de pedagogisch medewerker.
- Er vindt geen overschrijding plaats van het maximaal aantal kinderen per groep.
- Er is geen inzet van een extra pedagogisch medewerker nodig volgens de dan geldende planning.
- Ruilen is kindgebonden.
- Indien een kind niet in de stamgroep kan verblijven bij een ruiling of een extra dag, dient de ouder daar een formulier voor te ondertekenen, dit formulier wordt aan ouder aangereikt bij de aanvraag voor de ruiling of de extra dag.

7.4 Zorgen en problemen

Wij zijn ons er terdege van bewust dat wij een grote invloed hebben op en medeverantwoordelijk zijn voor het welzijn en de opvoeding van het kind. Door het kind goed te observeren kunnen we tijdig problemen signaleren. Regelmatig observeren we de kinderen en noteren dit op observatieformulieren. Deze bespreken we met elkaar in het werkoverleg tijdens de kindbesprekingen. Deze formulieren worden ook besproken in de formele oudergesprekken.

Tijdens het werkoverleg houden we kindbesprekingen waar we problemen die er zijn met kinderen, bespreken. Hierover worden ervaringen uitgewisseld en afspraken over gemaakt, zodat problemen op tijd gesignaleerd en verholpen worden.

Afhankelijk van het probleem wordt bekeken of het op de groep opgelost kan worden of dat het via een gesprek met de ouders moet worden opgelost. Ook wordt bekeken of het verstandig is om hulp of advies in te willigen bij de GGD of andere organisatie (zie sociale kaart).

Omdat het belangrijk is dat er een goed overleg is tussen de ouders en pedagogisch medewerker zijn de oudergesprekken van groot belang. Oudergesprekken kunnen informeel of formeel zijn.. Met informele oudergesprekken worden de gesprekken bedoeld die er zijn met de ouders als de kinderen gebracht en gehaald worden. Hierin wisselen de mentor van het kind en de ouders informatie uit over het kind. Dit contact heeft een formeel doel, uitwisselen van gegevens, maar ook een informeel doel: ouders, pedagogisch medewerkers/mentoren en kinderen moeten zich bij elkaar op hun gemak voelen.

De formele oudergesprekken vinden op een afgesproken tijdstip plaats. In een formeel gesprek worden zaken besproken die je niet even tussendoor met elkaar kunt bespreken. In de oudergesprekken wordt er naar de ontwikkeling van het kind gekeken.

De formele gesprekken bestaan uit:

- intakegesprek
- ontwikkelingsgesprekken

7.5 Meldcode

Op onze BSO wordt het basismodel meldcode gehanteerd voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Kim en Carla zijn aandacht functionarissen. Cultuur BSO Kunst en Kids geeft hiermee uiting aan het feit dat de meldcode actief binnen de organisatie gebruikt wordt. Hiermee verbinden alle beroepskrachten zich tot het volgen van het stappenplan indien er signalen en zorgen zijn die kunnen duiden op kindermishandeling en/ of huiselijk geweld.

Hoofdstuk 8: Personeel, Stage en Beleid

8.1 Pedagogisch medewerkers

Alle pedagogisch medewerkers van BSO Kunst en Kids hebben minimaal een relevante Mbo-opleiding conform de CAO Kinderopvang. Tevens beschikken alle pm-ers over een erkend Kinder-EHBO-diploma.

Tevens overlegt iedere medewerker een verklaring omtrent gedrag (VOG). Dit is een officieel document waarin staat vermeld of een persoon enigszins met justitie in aanraking is geweest.

Per 1 december 2018 is Carla aangesteld als beleidsmedewerker/pedagogisch coach. Zij volgt daarvoor een opleiding. Carla zal alle medewerkers coachen, zijzelf zal gecoacht worden door de houder van een kinderdagverblijf uit Rosmalen

Vanaf 1 maart 2013 wordt iedereen die werkzaam is in de kinderopvang continu gescreend. In 2018 zijn alle pm-ers en vrijwilligers gekoppeld aan de BSO en ingeschreven in het personenregister kinderopvang.

Pedagogisch medewerkers zorgen voor de juiste combinatie van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun geheimhoudingsplicht. Wij hanteren hiervoor de beroepscode kinderopvang.

Invalkracht

Jacqueline is onze vaste invalkracht. Zij is Kunstdocent en geeft kunstworkshops op diverse scholen. Zij draagt dezelfde verantwoordelijkheid als de vaste pedagogisch medewerker. Zij is in staat zelfstandig een groep te leiden. Daarbij maken wij gebruik van haar kunst-achtergrond. Jacqueline wordt ingezet bij ziekte of vakantie van de vaste pedagogisch medewerker.

Vrijwilligers

BSO Kunst en Kids werkt met vrijwilligers, Esther, Daan en Nol. Zij maken deel uit van het personeel en zijn aanwezig bij het korte overleg van 14.30 tot 14.45 uur. De vrijwilligers worden begeleid in hun werk op de BSO door Kim en Carla. De vrijwilligers zijn ervaren in hun functie, zij weten wat er van hun wordt verwacht maar indien er onduidelijkheden zijn vragen zij om raad bij de beroepskrachten. Zij zijn bekend met dit pedagogisch beleidsplan en werken ook volgens dit plan.

Nol houdt zich bezig met het halen van de kinderen van school. Op maandag en donderdag brengt Nol, indien mogelijk, kinderen naar de turn-, voetbal- of hockeyclub. Esther haalt ook de kinderen uit school en zorgt op dinsdag dat de kinderen op tijd en veilig bij hun sportclub komen en evt. weer opgehaald worden. Al deze ritten gebeuren met onze eigen personenbussen. Tussen de ritten door voert Esther wat huishoudelijke taken uit en begeleidt kinderen in hun spel.

Ook de vrijwilligers fungeren als achterwacht, m.n. Nol, hij kan, evenals Femke en Janneke binnen 15 minuten aanwezig zijn.

8.2 Stagebeleid

BSO Kunst en Kids zal ooit de intentie hebben om leerlingen in de praktijk op te leiden. Het gaat hierbij met name om leerlingen van de opleiding Pedagogisch Werker. De leerlingen van vandaag zijn onze medewerkers van morgen. BSO Kunst en Kids ziet het als haar taak om deze leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen en te begeleiden bij hun opleiding om zo de arbeidsmarkt kwantitatief en kwalitatief op peil te houden. Kim heeft ook de calibris training gedaan, speciaal voor het opleiden van stagiaires. Kim zal de stagiaires begeleiden. De stagiaires zullen zowel pedagogische als huishoudelijke taken verrichten.

De stagiaires blijven gedurende de hele stageperiode in een leersituatie. Dit betekent dat de stagiaire niet de eindverantwoording mag dragen voor een groep kinderen en dat er naast de stagiaire altijd een beroepskracht aanwezig moet zijn. In bepaalde gevallen b.v. in het kader van het leerproces kan de stagiaire de verantwoordelijkheid krijgen over een groepje kinderen. Dit gebeurt in overleg met de praktijkopleider en onder verantwoording van de groepsleiding. Ook zullen wij snuffelstagiaires de mogelijkheid geven om bij ons te komen snuffelen. Soms willen stagiaires graag een eindopdracht bij ons komen doen, daar geven wij de mogelijk toe.

Naast bovengenoemde variant is het in sommige gevallen mogelijk om stage faciliteiten te bieden voor o.a. de volgende opleidingen:

- Helpende Welzijn, niveau 2
- Pedagogisch Werk, niveau 4
- Sociaal Pedagogische Hulpverlening (HBO-SPH)
- Kortdurende stage van enkele weken ter oriëntering op de beroepskeuze (snuffelstage)

8.3 Beroepskracht-Kindratio

BSO Kunst en Kids werkt volgens de CAO Kinderopvang en volgt de beleidsregels kwaliteit kinderopvang. Voor de beroepskracht-kind ratio hanteren wij onderstaand schema:

Het minimale aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald op basis van de ratio's in de tabel.

1. De voorwaarden met betrekking tot de maximale grootte van de basisgroep zijn in de tabel verwerkt: een basisgroep bestaat uit maximaal 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar, volgens de wet Kinderopvang is het sinds 1 januari 2019 onder bepaalde voorwaarden mogelijk om 12 kinderen met 1 beroepskracht te hebben. Wij zullen de onderstaande tabel aan blijven houden.

Berekening van de beroepskracht-kindratio en maximale groepsgroottes bij groepen in de buitenschoolse

opvang

Leeftijd kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen	Minimaal aantal beroepskrachten	Maximaal aantal kinderen
4 tot 13	1	11	2	22	3	33
4 tot 7	1	10	2	20	3	30
8 tot 13	1	12				

8.4 Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Het werken met een groep kinderen maakt het noodzakelijk dat het materiaal en de inrichting van de groepsruimten voldoen aan strenge veiligheidsnormen. Het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van kinderen met zich meebrengt op de thema's; verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verstikking, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden. Dit beleidsplan wordt up-to-date gehouden door Carla.

Voorheen werd jaarlijks in elke ruimte een risico-inventarisatie veiligheid uitgevoerd door Kim in samenwerking met de andere pm-ers. Kim is hiervoor op cursus geweest. Op basis van de inventarisatie werd een actieplan (plan van aanpak) veiligheid opgesteld en uitgevoerd. Ook werd jaarlijks een risico-inventarisatie gezondheid gedaan op basis waarvan een actieplan (plan van aanpak) gezondheid werd opgesteld en uitgevoerd. De risico-inventarisatie gezondheid beschreef de gezondheidsrisico's die de opvang van kinderen met zich meebrengt op de thema's: ziektekiemen, binnen- en buitenmilieu en medisch handelen.

De risico-inventarisatie is vervangen door het Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

8.5 Verklaring Omtrent Gedrag

Kinderen moeten in een gezonde en veilige omgeving worden opgevangen. Daarom moeten de mensen die in de kinderopvang of peuterspeelzalen werken in bezit zijn van een verklaring omtrent het gedrag (VOG). Dit geldt ook voor een stagiaire. De VOG toont aan dat hij/zij geen strafbare feiten op zijn/haar naam heeft staan die een belemmering vormen voor het werken met kinderen.

Wat betekent continue screening? Bij continue screening wordt dagelijks gekeken of mensen die werken in de kinderopvang of bij peuterspeelzalen nieuwe strafrechtelijke gegevens op hun naam hebben staan. Als volgens Dienst Justis blijkt dat een persoon een bedreiging vormt voor een veilige omgeving voor de kinderen, gaat er via de gemeente en GGD een signaal naar de werkgever of het gastouderbureau. In verband met de privacy bevat dit signaal geen uitleg over het strafbare feit zelf. Een signaal kan o.a. betrekking hebben op geweld- en zedendelicten of wapen- en drugsdelicten of ernstige vormen van diefstal. De betreffende medewerker moet dan een nieuwe VOG aanvragen. Als er geen nieuwe VOG wordt overlegd, mag de betrokken werknemer of gastouder niet meer werken in de kinderopvang of peuterspeelzaal.

8.6 Vervoer

Voor het vervoer en ophalen uit school maken wij gebruik van twee personenbussen. Naast de bestuurder kunnen in deze bussen 8 kinderen vervoerd worden. De kinderen zitten in de autogordel en indien nodig op een verhoger. De kinderen van de Franciscusschool worden te voet gehaald onder begeleiding van voldoende ouders.

Voor uitjes na school, tijdens studiedagen en in vakanties maken wij ook gebruik van de bussen. In onze protocollen staat beschreven wat te doen bij pech en/of ongevallen.

Afsluiting

Dit pedagogisch beleid geeft inzicht in de visie waar we mee werken. Het heeft de pedagogisch medewerkers aan het denken gezet over hun eigen visie en de visie waar er binnen de kinderopvang mee gewerkt wordt. Het leidt tot een bewustere manier van werken.

Nu dit pedagogisch beleid af is, betekent niet dat er geen veranderingen kunnen plaatsvinden in het werken met de kinderen. Pedagogisch medewerkers zullen bewust blijven nadenken en eventuele veranderingen die opgemerkt of aangekaart worden serieus nemen en met z'n allen bekijken wat er mee gaat gebeuren. Als dit invloed heeft op de visie, wordt het pedagogisch beleid opnieuw bekeken en eventuele veranderingen in het pedagogisch beleid ingevoerd. Zo blijft iedereen bezig met het vormen van een zo goed mogelijke visie/situatie waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn.

Sociale kaart van Cultuur BSO Kunst en Kids

Organisatie : Politie alarmnummer (bij noodsituaties)

Telefoonnummer: 112

Organisatie : Crisisdienst Regionale Bureau Jeugdzorg (Jeugd Bescherming Gelderland)

Telefoonnummer: 0900-9955599

Organisatie : voorevenveiligthuis.nl (Veilig Thuis)

Telefoonnummer: 0800-2000

Organisatie : Algemeen Maatschappelijk Werk (STMR)

Adres : Siependaallaan 1, 4003 LE Tiel

Telefoonnummer: 0900-8433

Buurtzorg Jong Zaltbommel

Telefoonnummer: 140418

Organisatie : GGD (in regio)

Contactpersoon : Mevrouw M. Ross

Telefoonnummer: 088-1447144

E-mailadres : mross@ggd gelderlandzuid.nl

Organisatie : Jeugdgezondheidszorg (in regio)

Naam : Centrum voor jeugd en gezin

Telefoonnummer: 0900-8433

E-mailadres : info@stmr.nl

(ook sociale jeugd- zedenzaken) (in regio)

Telefoonnummer: 0900-8844

Geweld (in regio)

Telefoonnummer: 0800-2000

Organisatie : Zorgadviesteam

Contactpersoon : Pactum Jeugd en opvoedhulp Arnhem

Telefoonnummer: 088-1991299

Organisatie : Vertrouwensinspecteur in de Kinderopvang

Telefoonnummer: Rijksoverheid 1400

Organisatie : Politie

Adres : Steenweg 85

Organisatie : Steunpunt Huiselijk

Contactpersoon : Veilig thuis Gelderland-Zuid